

13. — Съгласны сѫ сичкытъ другы, коиго, безъ съединеніето съ нѣкоя отъ първѣтъ, немогутъ да са чуїтъ въ произношеніето: за туй обыкновенно гы четжтъ: *бе, ве, ге, де, же, зе, ка, ле, ме, не, ре, се, те, фе, хе, цы, че, ша, ща.* Тѣ са подраздѣлять на:

Устмены: б, п, в, ф, м;

Езычны: д, т, з, ж, е, и, ч, ш, щ;

Небны твърды: г, к, х;

Небны мекы: л, н, р.

О бу че ніе 2. — Покажете колко думы има въ предложениетъ тукъ двѣ рѣчи. Напишете гы и двѣтѣ особио, се тѣ подчертете сичкытъ гласны отъ първата и сичкытъ съгласны отъ втората рѣчи.

Чеда мон, бѫдете винжги послушливи. Богъ създаде свѣта въ шесть дена, и пай подиръ — человѣка, когото направи мѫжъ и жена.

14. — Отъ гласнѣтъ буквы, ъ, ь, ѡ, ю, може да са нарекжтъ полугласни; защото ѿ, ѿ и ѡ, чегжтъ са като половинъ а; ю — като половинъ я. Еще — ѿ, ѿ служжтъ да опредѣлжтъ твърдото или меко произношение на крайнѣтъ съгласни букви въ думытъ; като напр. *рѫмъ, пѫть; волъ, конъ.*

Бълѣжка. — Старобългарската буква **ѧ**, едно време е имала посово произношенье *ен*, а сега са е опазилъ само основнѣй звукъ *е*, поради туй буквата *е*, въ нашата азбука представлява двѣ букви: собственното *е*, и старобългарската **ѧ** = *ен*; напр. **ѧзыкъ, мясо, патъ, десать, имѧ, времѧ, сѣма**, и проч. сега са изговарять *езикъ, месо, петь, десеть, име, време, сѣме, наимѣсто — ензыкъ, менсо, пентъ, десентъ, имен, времен, сѣмен.* —

15. — Нѣкои букви съвсѣмъ са мѣнуватъ въ слово-производството. Таквзы сѫ съгласнѣтъ: *г, к, х*, коиго са мѣнуватъ на: *ж, ч, ш*, и на *з, и, с*, като: *Богъ-же-зи, юнакъ-че-ци, Влахъ-си-шки.* И на опакы, *з, и, с*, мѣнуватъ са на: *ж, ч, ш*, като: отъ *казвамъ-кажжъ*: отъ *личенъ-лице*, отъ *късъ-кѫшай*. А съгласнѣтъ: *т, д,*